

Adviseert het college van Burgemeester en Wethouders

College van Burgemeester en Wethouders
gemeente Goeree-Overflakkee

Secretariaat:

W.J. van der Kamp
Wmo-Adviesraad GO
Postbus 338
3240 AH Middelharnis
Tel. 0187-483953
Email: wmo-go@xs4all.nl
Website: www.wmo-go.nl
Bankrek. nr.: 130438049
inzake Wmo-Adviesraad

Middelharnis, 09-02-2016
Ons kenmerk: MT/wk

Betreft: Ongevraagd advies aan de hand van monitor dagbesteding 2015 Zorgbelang
Zuid-Holland

Geacht College,

Inleiding

Vanaf 1 januari 2015 is de dagbesteding overgeheveld naar de Wet maatschappelijke ondersteuning en zijn gemeenten hiervoor verantwoordelijk. Dit betekent dat zij voor mensen met een indicatie voor dagbesteding ondersteuning bieden in zelfredzaamheid en participatie, zo nodig in de vorm van dagbesteding. Ook moeten zij rekening houden met de gerichtheid op activering en werk vanuit de nieuwe participatiewet.

Waar voorheen dagbesteding viel onder de AWBZ-functie 'begeleiding groep en de begeleidende activiteiten gericht waren op het bevorderen, behouden of compenseren van de zelfredzaamheid en/of bedoeld waren om opname in een instelling of vereenzaming te voorkomen, is dagbesteding binnen de WMO niet specifiek gedefinieerd en een maatwerkvoorziening.

Zorgbelang Zuid-Holland heeft onder gebruikers van dagbesteding in Zuid-Holland, waaronder Goeree-Overflakkee, onderzoek gedaan naar de gevolgen van het gewijzigde beleid op het gebied van dagbesteding. De uitkomsten van dit onderzoek zijn volgens de adviesraad van dermate belang dat wij u graag een ongevraagd advies en een aantal vragen met betrekking tot dagbesteding doen toekomen.

Belang van dagbesteding

Clënten benadrukken het belang van dagbesteding als ondersteuning bij participatie. Dagbesteding zorgt voor ontwikkeling of voorkomt achteruitgang, zorgt voor een betere structuur, goede dag-/nachtritme, minder eenzaamheid en meer sociale contacten. Daarnaast helpt dagbesteding om thuis te blijven wonen voor de volgende doelgroepen: ouderen, mensen met een lichamelijke en zintuiglijke beperking, mensen met een verstandelijke

beperking, mensen met dementie en GGZ cliënten. Bovendien heeft dagbesteding niet alleen effect op cliënten, maar ook op mensen in hun omgeving: partners, mantelzorgers etc.

Participatie is één van de doelen van dagbesteding, maar mensen met een beperking ondervinden dagelijkse hinder. ‘Hoe ernstiger de beperking, hoe minder de participatie’ (NIVEL, 2014). Daarentegen benadrukken cliënten het belang van dagbesteding; zonder dagbesteding kunnen sommige groepen worden uitgesloten van participatie. Dagbesteding is dan ook een essentieel onderdeel aangaande het voorbereiden op (vrijwilligers of begeleid) werk, met name voor de mensen met psychiatrische problemen of een lichte verstandelijke beperking.

Arbeidsmatige Dagbesteding is een specifieke vorm van Dagbesteding, die mensen in een realistische omgeving vakvaardigheden leert en zinvol werk biedt. Zoals bv. een zorgboerderij, kwekerij, lunchroom, (hout-) werkplaats of kringloopwinkel, maar ook de Werkbedrijven/voormalige Sociale Werkvoorzieningen. Ook werknemersvaardigheden (als samenwerken en collegialiteit, gevoel voor arbeidsverhoudingen, communiceren, afspraken nakomen, doorzettingsvermogen) kunnen hier aangeleerd/ verworven worden. Hierdoor is Arbeidsmatige Dagbesteding een goede manier om de aanwezige talenten van mensen te benutten en verder te ontwikkelen. Daarbovenop is het ook een effectief instrument bij de toeleiding naar begeleid, of zelfs regulier, werk.

Om overbelasting van mantelzorgers te voorkomen kan dagbesteding als vorm van respijtzorg worden ingezet. De adviesraad vraagt zich af in hoeverre de gemeente Goeree-Overflakkee dit bij de indicatiestelling voor groepen meeneemt en adviseert dagbesteding als vorm van respijtzorg op te nemen in de nota mantelzorgbeleid.

Ook op Goeree-Overflakkee is er sprake van een steeds grotere inzet van vrijwilligers voor diverse activiteiten. Hoe verhoudt zich op Goeree-Overflakkee de inzet van vrijwilligers binnen de dagbesteding tot het afwegingskader dat het College van Zorgverzekeringen schetst in de ‘Handreiking passende dagbesteding’, waarin wordt aangegeven dat deskundige en vakbekwame medewerkers een belangrijke randvoorwaarde zijn voor het bieden van passende dagbesteding? Daarnaast vinden wij het van belang dat er oog is voor de vrijwilligers en er gekeken wordt naar de mogelijkheden van coaching en opleiding voor de vrijwilligers.

Duurzame oplossingen en continuïteit zijn voor cliënten erg belangrijk. Zij voorkomen onzekerheid en stress. De vaak jaarlijks terugkerende gemeentelijke aanbestedingen en het gunnen van de aanbesteding aan andere aanbieders kan deze continuïteit in het gedrang brengen. De adviesraad is voorstander van langer durende aanbestedingen om continuïteit en kwaliteit van zorg te kunnen blijven garanderen.

Belang van informatievoorziening

Goede informatievoorziening is nodig om te kunnen participeren in de samenleving. ‘Het gesprek’ is de plek om het belang van en de behoefte aan dagbesteding aan te kaarten. Voor cliënten is het erg belangrijk dat zij gewezen worden op de mogelijkheid van onafhankelijke cliëntondersteuning. De adviesraad is van mening dat de informatievoorziening hieromtrent nog niet optimaal is en de mogelijke inzet van een MEE-medewerker nog onvoldoende bekend.

In het kader van participatie is het belangrijk dat met cliënten de mogelijkheid wordt besproken tot het zelf maken van een persoonlijk ondersteuningsplan. De adviesraad vraagt zich af in hoeverre in de gemeentelijke verordening de mogelijkheid tot het zelf maken van

een ondersteuningsplan is opgenomen. Is dit niet het geval dan pleit zij voor opname van deze mogelijkheid in de verordening en het benoemen van deze optie in ‘Het gesprek’.

Bij gebruik van algemene voorzieningen of maatwerkvoorziening is een eigen bijdrage gekoppeld. Een belangrijk gegeven is dat de eigen bijdrage omhoog is gegaan in 2015. Voor cliënten is het belangrijk dat zij ten allen tijde gewezen worden op deze eigen bijdrage. Wanneer cliënten dagbesteding hard nodig hebben, maar niet kunnen gaan, vanwege de eigen bijdrage, is de adviesraad van mening om ook hierin maatwerk te leveren. Zodat dagbesteding voor iedereen toegankelijk kan zijn.

Tot slot

Dagbesteding is veelomvattend en toegankelijk voor de diverse doelgroepen. Gezien de diversiteit binnen de doelgroepen is en blijft maatwerk belangrijk. Van maatwerk is pas echt sprake als het persoonlijk ondersteuningsplan van de cliënt leidend is in de beslissing waar de cliënt dagbesteding volgt.

Wij hopen u met onze adviezen van dienst te zijn en zien met belangstelling een antwoord op onze vragen tegemoet.

Namens de Wmo-Adviesraad Goeree-Overflakkee,

W.J. van der Kamp.
secretaris.